

Η Εναλλακτική Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων

Δρ. Αδαμάντιου Σκορδίλη

**Προεδρεύοντα της Επιτροπής Παρακολούθησης Εναλλακτικής Διαχείρισης
(ΕΠΕΔ)**

Προϊστάμενου ΓΕΔΣΑΠ

Η σύγχρονη άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και η ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος και ελέγχου της ρύπανσης από τα απόβλητα δημιουργούν νέους προσανατολισμούς και επιβάλλουν μία περισσότερο εμπεριστατωμένη αντιμετώπιση και τεκμηριωμένη ανάλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων ρύπανσης από τα απόβλητα. Είναι διαπιστωμένο ότι τα στερεά απόβλητα αποτελούν σημαντική πηγή ρύπανσης με συνεχώς αυξανόμενες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον δημιουργώντας παράλληλα και μία αδικαιολόγητη σπατάλη των πόρων.

Οι βασικοί άξονες της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων έχουν διαμορφωθεί από το κοινοτικό κεκτημένο, σύμφωνα με το οποίο οριοθετούνται οι κατευθυντήριες γραμμές και προσδιορίζονται ιεραρχικά οι γενικές αρχές διαχείρισης των στερεών αποβλήτων που συνίσταται στην κατά προτεραιότητα πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Σε συνέχεια στην προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των αποβλήτων και περαιτέρω σε άλλες μορφές αξιοποίησης (ανάκτηση υλικών και ενέργειας), κατά συνέπεια στη μείωση και εν πάση περιπτώσει στην περιβαλλοντική ασφαλή τελική διάθεση.

Οι αρχές και κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων αποκρυσταλλώνονται με την υιοθέτηση σχετικών κανονιστικών διατάξεων, όπου για πρώτη φορά η κοινοτική και εθνική έννομη τάξη υιοθετούν ρυθμίσεις για μια ενιαία και συνολική πολιτική διαχείρισης των αποβλήτων ανεξάρτητα από το είδος, καθορίζοντας και τους βασικούς άξονες για την εφαρμογή της όπως η μείωση της παραγωγής αποβλήτων την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση και ανάκτηση ενέργειας.(91/156/ΕΟΚ).

Στην Ελλάδα για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων ισχύει ο νόμος 2939/01(ΦΕΚ 179 Α) « Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων - ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ). Σκοπός του Νόμου είναι η κατά προτεραιότητα πρόληψη δημιουργίας στερεών αποβλήτων, η επαναχρησιμοποίησή τους, η ανακύκλωσή τους η ανάκτηση της ενέργειας καθώς η χωρίς προβλήματα τελική διάθεση τους. Παράλληλα επιδιώκεται η βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων όλων των φορέων που συμμετέχουν στον κύκλο ζωής των προϊόντων, παραγωγών διανομέων, καταναλωτών, διαχειριστών αποβλήτων, ΟΤΑ, πολιτείας.

Σήμερα το πεδίο εφαρμογής του νόμου αφορά τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών, τις ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους, τα απόβλητα των εκσκαφών, κατασκευών και υλικών κατεδάφισης, τα χρησιμοποιημένα λιπαντέλαια, τα παλαιά ελαστικά, και τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

Οι βασικές αρχές της εναλλακτικής διαχείρισης είναι:

- η αρχή της πρόληψης της δημιουργίας των αποβλήτων

- η αρχή της επαναχρησιμοποίησης
- η αρχή της ανακύκλωσης
- η αρχή της ανάκτησης ενέργειας
- η αρχή < ο ρυπαίνων πληρώνει >
- η αρχή της ευθύνης όλων όσων ασχολούνται με τη διαχείριση των προϊόντων (προμηθευτές, υλικών, παραγωγοί, εισαγωγείς, έμποροι, διανομείς, δημόσιες αρχές, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, ινστιτούτα και ιδρύματα)
- η αρχή της δημοσιότητας προς τους χρήστες και καταναλωτές
- η αρχή της μη διάκρισης των προϊόντων.

Ένα βασικό στοιχείο του νόμου είναι η συμμετοχή των τελικών χρηστών και καταναλωτών στην αλυσίδα διαχείρισης των αποβλήτων. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό γιατί η ανακύκλωση και η ανάκτηση υλικών συνεπάγεται το διαχωρισμό των αποβλήτων στην πηγή. Αυτό τους καθιστά περισσότερο υπεύθυνους στους τρόπους μείωσης της παραγωγής αποβλήτων, ώστε να επανεισαχθούν τα ανακτώμενα υλικά στον κύκλο παραγωγής. Βεβαίως αυτό προϋποθέτει κατάλληλη και ευρεία πληροφόρηση από τους οικονομικούς παράγοντες και τις δημόσιες υπηρεσίες. Όλοι οι διαχειριστές (παραγωγοί, εισαγωγείς) είναι υποχρεωμένοι είτε να οργανώσουν είτε να συμμετέχουν σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης. Τα συστήματα, τα οποία μπορεί να είναι ατομικά ή συλλογικά, αξιολογούνται και εγκρίνονται από τον ΕΟΕΔΣΑΠ.

Τα συστήματα αυτά αποβλέπουν ειδικότερα:

- α) Στην επιστροφή των αποβλήτων συσκευασιών / άλλων προϊόντων από τον καταναλωτή ή άλλο τελικό χρήστη, προκειμένου να διοχετεύονται προς τις πλέον ενδεδειγμένες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης αποβλήτων
- β) Στην αξιοποίηση, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης, των συλλεγομένων αποβλήτων με τη χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών.

Τα ως άνω συστήματα εφαρμόζονται και για τις εισαγόμενες συσκευασίες / άλλα προϊόντα με συνθήκες που να μην εισάγουν διακρίσεις. Ειδικότερα τα συστήματα αυτά:

- α) σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο και
- β) λαμβάνουν κατά κύριο λόγο υπόψη τις απαιτήσεις σε θέματα:
 - προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών
 - προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου

Η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται από τους διαχειριστές

- α) ατομικά ή
- β) συλλογικά, με τη συμμετοχή τους σε εγκεκριμένα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης οποιασδήποτε νομικής μορφής, όπως εταιρείες (Α.Ε.-Ε.Π.Ε. κ.λ.π.), συνεταιρισμούς, κοινοπραξίες κ.λ.π.

Για την οργάνωση κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται η χορήγηση έγκρισης από τον ΕΟΕΔΣΑΠ.

Ο κατατιθέμενος φάκελος των προς έγκριση συστημάτων στον ΕΟΕΔΣΑΠ, περιλαμβάνει εκτός των άλλων στοιχεία, με βάση τα οποία:

αποδεικνύεται ότι το σύστημα διαθέτει την απαιτούμενη τεχνική και οικονομική υποδομή για την εφαρμογή του

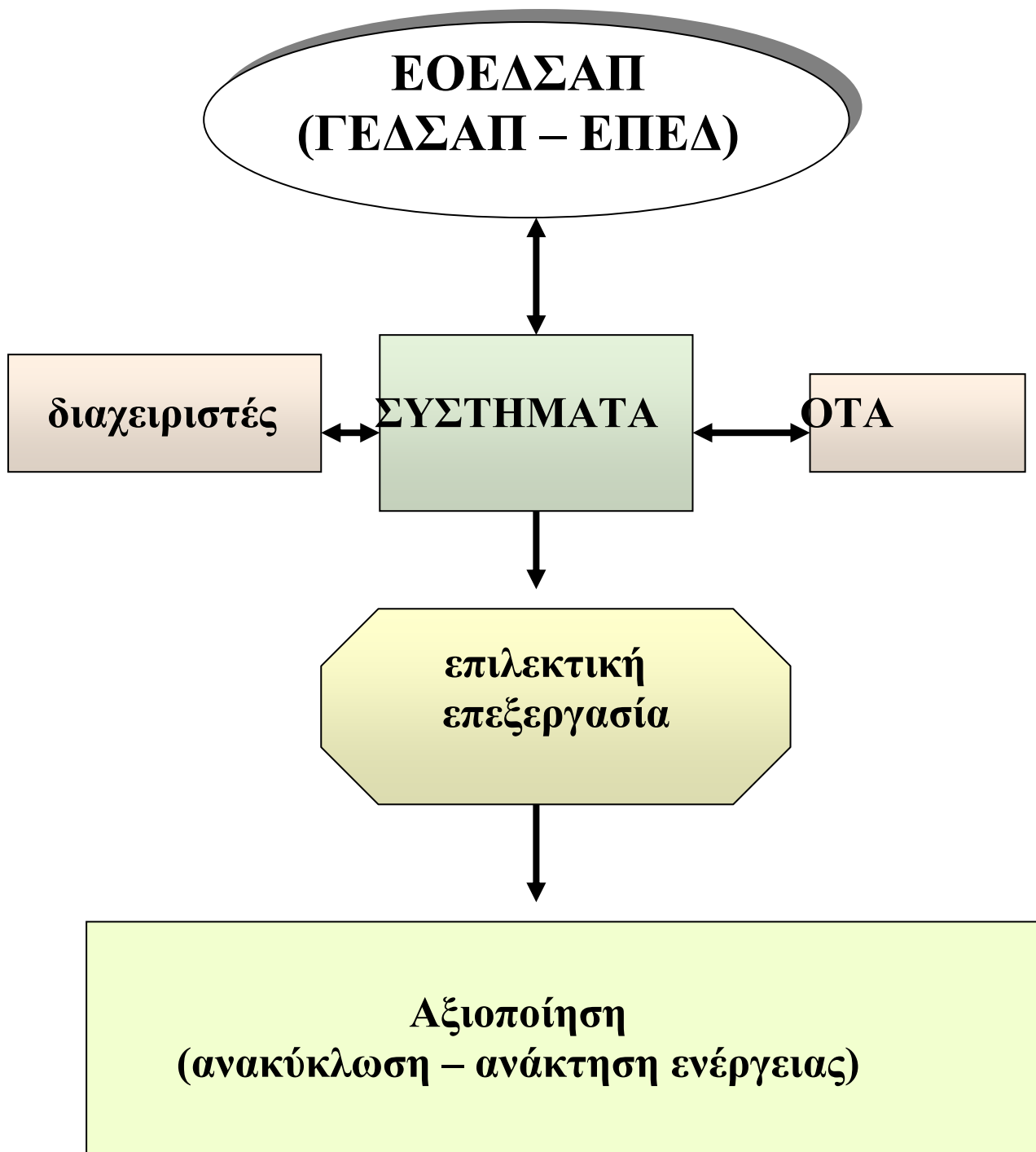
καθορίζονται οι στόχοι και οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης. Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές.

Στην περίπτωση συλλογικού συστήματος, διασφαλίζεται η δυνατότητα συμμετοχής στο σύστημα των ενδιαφερομένων διαχειριστών οι οποίοι εκπληρώνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις του συστήματος και προσδιορίζεται το πλαίσιο των συμβάσεων προσχώρησης στο σύστημα. Επίσης πρέπει να διασφαλίζεται η δυνατότητα κατάρτισης συμβάσεων συνεργασίας με τους υπόχρεους φορείς διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων.

Η συμμετοχή στα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης συνοδεύεται από την καταβολή στο σύστημα εκ μέρους του ενδιαφερόμενου διαχειριστή και χρηματικής εισφοράς. Το ύψος της εισφοράς αυτής καθορίζεται στη σύμβαση προσχώρησής τους στο σύστημα και παρέχει το δικαίωμα στον συμμετέχοντα διαχειριστή να επισημαίνει τα προϊόντα με ειδικό σήμα, ως απόδειξη συμμετοχής του στο σύστημα. Έτσι απαλλάσσει τους συμβαλλόμενους διαχειριστές από την ευθύνη εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους.

Η έγκριση των συστημάτων από τον ΕΟΕΔΣΑΠ, ισχύει για έξι (6) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται με τροποποίηση ή αναθεώρηση της προβλεπόμενης μελέτης σύμφωνα με τα τότε ισχύοντα νέα δεδομένα .

Οι διαχειριστές των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, είναι υποχρεωμένοι να καταρτίσουν λεπτομερή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης και να την υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. την 1^η Ιανουαρίου κάθε χρόνου

Νόμος 2939/01

Κάθε τρία (3) χρόνια από τη χορήγηση της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης διενεργείται έλεγχος από τον ΕΟΕΔΣΑΠ μετά από αίτηση του διαχειριστή ή του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης ή αυτεπαγγέλτως, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι κατά το χρονικό αυτό διάστημα εφαρμόζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης και επιτυγχάνονται οι στόχοι της.

Αν από τον έλεγχο διαπιστώνεται ότι εφαρμόζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης και επιτυγχάνονται οι στόχοι σύμφωνα με τα παραπάνω, ο ΕΟΕΔΣΑΠ εκδίδει το Πιστοποιητικό Εναλλακτικής Διαχείρισης (Π.Ε.Δ.), με το οποίο βεβαιώνεται η υπαγωγή των συσκευασιών / άλλων προϊόντων σε εναλλακτική διαχείριση.

Το Π.Ε.Δ. χορηγείται εφόσον ο αιτών:

α) αποδεικνύει με βάση τα στοιχεία που του ζητά ο ΕΟΕΔΣΑΠ, ότι εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις εναλλακτικής διαχείρισης για την προηγούμενη τριετία. Σε περίπτωση που ο αιτών διαχειριστής συμμετέχει σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης αρκεί η κατάθεση στον ΕΟΕΔΣΑΠ των αποδεικτικών συμμετοχής στα συστήματα αυτά και εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του.

β) καταβάλλει ανταποδοτικό τέλος

Λόγω της σημασίας του έννομου αγαθού < περιβάλλον > για την κοινωνική ζωή και με βασικό στόχο την υλοποίηση της αρχής της πρόληψης για την διαχείριση των αποβλήτων προβλέπεται ένα πλέγμα κυρώσεων ποινικών, αστικών και διοικητικών κατά των παραβατών των διατάξεων του νόμου. Βασικές επίσης ρυθμίσεις του νόμου 2939/01 είναι οι αναφερόμενες στην παροχή οικονομικών κινήτρων προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι διαχειριστές των συσκευασιών/άλλων προϊόντων στην αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου και στην επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων του.

Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., ο οποίος υπάγεται στον έλεγχο του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Βασικός σκοπός του είναι να σχεδιάζει και εφαρμόζει την πολιτική για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων.

Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων

Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. οι αρμοδιότητες που ανατίθενται σε αυτόν με τον παρόντα νόμο ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Για το σκοπό αυτόν έχει συσταθεί στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών / άλλων προϊόντων, υπαγόμενο στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού. Στο Γραφείο αυτό ανατίθεται η εποπτεία και ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του νόμου 2939/01.

Μετά την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. το Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων εξακολουθεί να υφίσταται με την στελέχωση που προβλέπεται με αρμοδιότητα τον έλεγχο και την εποπτεία του έργου του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.

Για την υποστήριξη του έργου του ως άνω Γραφείου συστήνεται Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.), η οποία συγκροτείται από δεκαέξι (16) μη αμειβόμενους εκπροσώπους των Υπουργείων Ανάπτυξης (1), Οικονομίας και Οικονομικών (1), Γεωργίας (1), Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (1), Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (1), Κ.Ε.Δ.Κ.Ε (1), Ε.Ν.Α.Ε. (1), δύο (2) εκπροσώπους των διαχειριστών των συσκευασιών / άλλων προϊόντων, τέσσερις (4) εκπροσώπους παραγωγών πρώτων υλών, έναν (1) εκπρόσωπο των διακινητών, έναν (1) εκπρόσωπο των οικολογικών οργανώσεων και έναν (1) εκπρόσωπο συνδέσμων των καταναλωτών.

Α. ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ

Η εναρμόνιση της Κοινοτικής Οδηγίας 94/62 στο Εθνικό Δίκαιο, επιτεύχθηκε με την ψήφιση του Νόμου 2939 τον Αύγουστο του 2001 (ΦΕΚ 159 Α), με θέμα «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων - Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις».

Ο Νόμος καλύπτει όλες τις συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά και όλα τα απόβλητα των συσκευασιών που προέρχονται από την βιομηχανία, το εμπόριο, τα γραφεία, τα καταστήματα, τις υπηρεσίες, τα νοικοκυριά ή οποιαδήποτε άλλη πηγή, ανεξάρτητα από τα υλικά από τα οποία αποτελούνται.

Οι ποσοτικοί στόχοι για την αξιοποίηση – ανακύκλωση των συσκευασιών, που τίθενται στην ΚΥΑ 9268/496/ 2007 (ΦΕΚ 286 Β), η οποία παράλληλα ενσωματώνει τη οδηγία 2004/12/ΕΚ (τροποποίηση της 94/62/ΕΚ) στο εθνικό δίκαιο είναι οι ακόλουθοι:

- έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 το αργότερο, αξιοποίηση ή αποτέφρωση σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αποβλήτων με ανάκτηση ενέργειας 60 % τουλάχιστον κατά βάρος, των αποβλήτων συσκευασίας·
- έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 το αργότερο, ανακύκλωση μεταξύ 55 % τουλάχιστον και 80 % το πολύ, κατά βάρος, των αποβλήτων συσκευασίας·
- έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 το αργότερο, επίτευξη των ακόλουθων ελάχιστων στόχων ανακύκλωσης για υλικά που περιέχονται σε απόβλητα συσκευασίας:
 - i) 60 %, κατά βάρος, για το γυαλί,
 - ii) 60 %, κατά βάρος, για το χαρτί και χαρτόνι,
 - iii) 50 %, κατά βάρος, για τα μέταλλα,
 - iv) 22,5 %, κατά βάρος, για τα πλαστικά, λαμβάνοντας αποκλειστικά υπόψη υλικά που ανακυκλώνονται εκ νέου σε πλαστικά,
 - v) 15 %, κατά βάρος, για το ξύλο.

Στο πλαίσιο της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών, εγκρίθηκαν τα συστήματα:

- 1) Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών ΣΣΕΔ – Ανακύκλωση (Υπουργική Απόφαση οικ. 106453/2003 (ΦΕΚ 391Β/4.4.2003))
- 2) Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών Ορυκτελαίων ΚΕΠΕΔ. (Υπουργική Απόφαση οικ. 105857 (ΦΕΚ 391Β/4.4.2003))
- 3) Ατομικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών της Ιδιωτικής Ετικέτας και Εισαγωγής Προϊόντων «ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ» (Υπουργική Απόφαση οικ. 106156 (ΦΕΚ 1108Β/22.7.2004))

Σύμφωνα με τα υποβαλλόμενα στοιχεία, προβλέπεται σε πανελλαδική κλίμακα η σταδιακή υλοποίηση των απαιτούμενων έργων, που περιλαμβάνουν σύστημα διαλογής στην πηγή των υλικών στόχων (χαρτί, πλαστικό, μέταλλα, γυαλί), συλλογή και μεταφορά τους στα κέντρα διαλογής και τελικά η αξιοποίηση των υλικών.

Η αναμενόμενη επίτευξη στόχων για το έτος 2005 είναι: 50% αξιοποίηση και 43.5% ανακύκλωση.

Β. ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Αναλυτικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των «άλλων προϊόντων», περιλαμβάνονται στα πέντε Προεδρικά Διατάγματα, η υποχρέωση για την έκδοση των οποίων απέρρεε από τις διατάξεις του Νόμου 2939/01.

Συγκεκριμένα:

Π.Δ. υπ'αρ.109 ΦΕΚ 75^Α/5.3.04 για την εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων ελαστικών οχημάτων Προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση

Τα παλαιά ελαστικά για το έτος 2002 εκτιμώνται σε 50.000 t. Από την ποσότητα αυτή ανακυκλώνονται 3.000 t (6%) και οδηγούνται για καύση σε τσιμεντοβιομηχανίες 1.500 t (3%).

Οι στόχοι που τίθενται είναι: Έως την 31/7/2006, η αξιοποίηση των μεταχειρισμένων αποβλήτων ελαστικών οχημάτων θα πρέπει να είναι τουλάχιστον στο 65% των αποσυρόμενων ελαστικών και η ανακύκλωση θα πρέπει να φθάνει τουλάχιστον στο 10%.

Π.Δ. υπ'αρ.82 ΦΕΚ 64^Α/2.3.04 για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων λιπαντικών ελαίων. Προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση

Η ετήσια κατανάλωση των λιπαντικών ελαίων εκτιμάται σε 140.000 t. Εξ αυτών τα έτη 1998, 1999 και 2000 αναγεννήθηκαν αντίστοιχα 13.000, 13.000 και 15.000 t.

Το ΠΔ εναρμονίζει παράλληλα την οδηγία 87/101/ΕΟΚ όπως αυτή τροποποιεί την οδηγία 75/439/ΕΟΚ για τη διάθεση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων.

Οι στόχοι που τίθενται είναι: Μέχρι 31/12/2006 πρέπει να συλλέγεται τουλάχιστον το 70% κ.β. όλων των αποβλήτων λιπαντικών ελαίων και εξ αυτών να αναγεννάται το 80% κ.β.

Π.Δ. υπ'αρ.116 ΦΕΚ 81^Α/5.3.04 για την εναλλακτική διαχείριση των οχημάτων τέλους κύκλου ζωής. Προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση

Κάθε χρόνο αποσύρονται περίπου 30.000 οχήματα. Εξ αυτών καταλήγουν στον ΟΔΔΥ 10.000 οχήματα, τα οποία ανακυκλώνονται σε ποσοστό 80%. Επομένως το ποσοστό της ανακύκλωσης ανέρχεται σε 25-30% (επί των αποσυρόμενων)

Το ΠΔ εναρμονίζει παράλληλα την οδηγία 2000/53/EK για τα οχήματα τέλους κύκλου ζωής.

Οι στόχοι που τίθενται είναι:

- i) Το αργότερο έως την 1/1/2006, για όλα τα ΟΤΚΖ, η επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση αυξάνεται τουλάχιστον στο 85% κ.β. ανά όχημα και ανά έτος και η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση τουλάχιστον στο 80%. Για τα οχήματα που έχουν παραχθεί πριν από την 1/1/1980, οι στόχοι είναι τουλάχιστον 75% για την επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση και τουλάχιστον 70% για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση κατά μέσο βάρος ανά όχημα και ανά έτος.
- ii) το αργότερο την 1/1/2015, για όλα τα ΟΤΚΖ, η επαναχρησιμοποίηση και αξιοποίηση αυξάνεται τουλάχιστον στο 95% κατά μέσο βάρος ανά όχημα και ανά έτος και η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση τουλάχιστον στο 85%.

Π.Δ. υπ'αρ.115 ΦΕΚ 80^Α/5.3.04 για την εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών. Προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση

Η κατανάλωση συσσωρευτών μολύβδου για το έτος 2000, εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 40.000 t.

Εξ αυτών εκτιμάται ότι ανακυκλώνεται το 55% δηλαδή 22.000 t.

Η κατανάλωση των ηλεκτρικών στηλών (Η.Σ.), εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 4.000 t.

Η ανακύκλωση των Η.Σ. σήμερα στην Ελλάδα είναι αμελητέα.

Το ΠΔ εναρμονίζει παράλληλα τις οδηγίες 91/157/EOK, 93/86/EOK και 98/101/AEOK για τις ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες.

Οι στόχοι που τίθενται είναι:

- i) Ως προς την συλλογή των χρησιμοποιημένων Η.Σ. και συσσωρευτών:
Μέχρι 31/12/2006 πρέπει να συλλέγεται τουλάχιστον το 30% κ.β. όλων των χρησιμοποιημένων Η.Σ.. Αυτός ο στόχος πρέπει να επιτευχθεί ξεχωριστά για τις Η.Σ. που εμπεριέχουν περισσότερο από 5 ppm Hg
Μέχρι 31/12/2006 πρέπει να συλλέγεται τουλάχιστον το 70% κ.β. όλων των χρησιμοποιημένων συσσωρευτών της βιομηχανίας και των οχημάτων. Αυτός ο στόχος επίσης πρέπει να επιτευχθεί ξεχωριστά και για τους συσσωρευτές που εμπεριέχουν κάδμιο.
- ii) Ως προς την αξιοποίηση των χρησιμοποιημένων Η.Σ. και συσσωρευτών:
Μέχρι 31/12/2006 πρέπει να ανακυκλώνεται τουλάχιστον το 80% κατά βάρος των συλλεχθέντων χρησιμοποιημένων Η.Σ..
Μέχρι 31/12/2006 πρέπει να ανακυκλώνεται τουλάχιστον το 80% κατά βάρος των συλλεχθέντων χρησιμοποιημένων συσσωρευτών.

Π.Δ. υπ'αρ.117 ΦΕΚ 82^Α/5.3.04 για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση

Η κατανάλωση ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού εκτιμάται σήμερα ότι ανέρχεται σε 175.000 t.

Η ανακύκλωση σήμερα γίνεται με τρόπο αποσπασματικό, ουσιαστικά από γυρολόγους και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εκτιμηθεί το ποσοστό ανακύκλωσης.

Το ΠΔ εναρμονίζει παράλληλα τις οδηγίες 2000/96/EK σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και την οδηγία 2000/95/EK σχετικά

με τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικινδύνων ουσιών σε είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Οι στόχοι που τίθενται είναι:

Απόβλητα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών (ΑΗΗΕ)

Μέχρι 31/12/2006, συλλογή τουλάχιστον 4 Kg ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης κατά μέσο όρο ανά κάτοικο και έτος.

Όσον αφορά τα ΑΗΗΕ που αποστέλλονται σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας, μέχρι 31/12/2006:

Για τις μεγάλες οικιακές συσκευές και τις συσκευές αυτόματης διανομής ο βαθμός ανάκτησης πρέπει να αυξηθεί στο 80% τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή, και

η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των κατασκευαστικών στοιχείων, των υλικών και των ουσιών πρέπει να αυξηθεί στο 75% τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή

Για τον εξοπλισμό πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και τα καταναλωτικά είδη

ανάκτηση τουλάχιστον 75% του μέσου βάρους ανά συσκευή, και

επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των κατασκευαστικών στοιχείων, των υλικών και των ουσιών τουλάχιστον 65% του μέσου βάρους ανά συσκευή

Για τις μικρές οικιακές συσκευές, τα φωτιστικά είδη, τα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά εργαλεία, τα παιχνίδια, τον εξοπλισμό ψυχαγωγίας και αθλητισμού, τα όργανα παρακολούθησης και ελέγχου

ο βαθμός ανάκτησης πρέπει να αυξηθεί στο 70% τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή, και

η επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των κατασκευαστικών στοιχείων, των υλικών και των ουσιών πρέπει να αυξηθεί στο 50% τουλάχιστον του μέσου βάρους ανά συσκευή

Για τους λαμπτήρες εκκένωσης αερίου, ο βαθμός επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των κατασκευαστικών στοιχείων, των υλικών και των ουσιών πρέπει να αυξηθεί στο 80% τουλάχιστον του βάρους των λαμπτήρων

Υπό έκδοση ΠΔ για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων

Εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης άλλων προϊόντων

Σήμερα λειτουργούν τα παρακάτω εγκεκριμένα συστήματα :

Για τα Λιπαντικά έλαια

1. Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε» με το διακριτικό τίτλο ΕΛ.ΤΕ.ΠΕ. ΑΕ.

Για τα Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

1. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού εξοπλισμού «ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ Α.Ε».

Για τα Οχήματα τέλους κύκλου ζωής

1. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Οχημάτων Ελλάδας με το διακριτικό τίτλο «ΕΔΟΕ Α.Ε».

Για τις Φορητές ΗΣ και τους συσσωρευτές

1. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών με το διακριτικό τίτλο ΣΣΕΔΦΗΣΣ το οποίο μετονομάστηκε σε «ΑΦΗΣ».

Για τα Ελαστικά

1. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Μεταχειρισμένων Ελαστικών «ECO – ELASTICA».

Για τους Συσσωρευτές οχημάτων και βιομηχανίας

1. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσσωρευτών με το διακριτικό τίτλο «ΣΥ.ΔΕ.ΣΥΣ ΑΕ».
2. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσσωρευτών Κρήτης ΣΕΔΙΣ–Κ ΕΠΕ.

Με δεδομένο ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι υπόθεση όλων μας, η επιτυχία της εναλλακτικής διαχείρισης εξαρτάται όχι μόνο από την ευαισθητοποίηση αλλά και από την ενεργό συμμετοχή των καταναλωτών. Οι πληροφορημένοι και ενεργοί πολίτες είναι ο κινητήριος μοχλός για να υλοποιηθούν οι στόχοι του νόμου και να προστατευθεί πιο αποτελεσματικά το περιβάλλον.